

Een goed werkende melkinstallatie is nodig voor het behoud van een goede uiergezondheid en het produceren van kwaliteitsmelk. Regelmatig en goed onderhoud aan uw melkinstallatie is een vereiste voor een correct werkende melkinstallatie. Dit gebeurt door een, door de stichting KOM, gecertificeerde onderhoudsmonteur. De monteurs volgen jaarlijks een bijscholingsprogramma incl. een beoordeling van de meet- en adviesrapporten. Daarnaast wordt hun meetapparatuur gekalibreerd aan de apparatuur van het Informatiecentrum Melkwinning (ICM) van het Praktijkonderzoek Veehouderij.

Melkmachinemonteurs leveren kwaliteit

Harm Wemmenhove (PV Lelystad) en Peter Huijsmans (KOM)

Beoordeling meet- en adviesrapporten

Het afgelopen jaar zijn er ruim 25.000 meet- en adviesrapporten bij de stichting KOM binnengekomen en verwerkt. Dit is iets meer dan het aantal melkveebedrijven (figuur 1). Dit komt omdat ook de meet- en adviesrapporten zijn meegeteld die bij een tweede onderhoudsbeurt worden gemaakt. Het is de bedoeling dat de meet- en adviesrapporten binnen vijf werkdagen door de monteur worden opgestuurd naar de stichting KOM. De rapporten worden steekproefsgewijs beoordeeld. Bij de beoordeling wordt het gehele rapport betrokken. Hierbij gaat het om de volledige invulling van de bedrijfsgegevens, de metingen en ook de conclusies en adviezen. De verschillende onderdelen worden afhankelijk van het belang gewogen en meegenomen in een puntensysteem.

Over het algemeen worden de meet- en adviesrapporten volledig en correct ingevuld. Ook de adviezen die worden gegeven

zijn doorgaans goed te noemen. Dit blijkt ook uit de schriftelijke beoordeling. Gemiddeld worden 8,0 punten gescoord op een schaal van 0 tot 10.

De beoordeling van het pulsatiesysteem en de reiniging van de installatie kan op veel bedrijven nog verbeterd worden. Tekortkomingen moeten duidelijk op het rapport worden vermeld. Het is uiteraard de verantwoordelijkheid van de veehouder of de diverse onderdelen worden hersteld. Naast een steekproef op de ingezonden rapporten wordt bij iedere monteur minimaal een steekproef op een bedrijf gedaan. In 88,7 % van de gevallen kwamen de meetresultaten van de monteur goed overeen met de resultaten van de steekproef. Er zijn twee steekproeven op de melkinstallatie met een onvoldoende beoordeeld. De overige verschillen hebben vooral betrekking op onvolledigheid en leiden niet direct tot problemen. Het kan echter wel beter. Indien de resultaten niet geheel met elkaar overeenstemmen wordt er een tweede steekproef uitgevoerd. Niet alleen het onderhoud van elektronische melkmeters en melkmeetglazen ligt bij de dealer maar ook de uitvoering van de periodieke controle. Ook op de periodieke controle worden steekproeven gehouden. De resultaten van de verschillende steekproeven staan in tabel 1.

Voorwaarden aan melkinstallatie

Volgens het KKM-handboek moet de melkinstallatie eens per jaar worden doorgemeten volgens de richtlijnen van de stichting KOM. Bij de start van KKM was de aanwezigheid van een meet- en adviesrapport voldoende. Nu moet de installatie aan bepaalde, op ISO gebaseerde, normen voldoen. De huidige ISO-normen zijn vastgesteld in 1996. Installaties aangelegd voor 1997 moeten voldoen aan de ISO-normen van 1984. De toetsing aan de normen vindt plaats voor relevante onderdelen zoals werking van de reguleur, (reserve)capaciteit van de installatie en de hoeveelheid leklucht van de diverse onderdelen. Deze onderdelen kunt u vinden op het meet- en adviesrapport onder rubriek 1 en 2. Voldoet de installatie aan de daaraan gestelde eisen dan

zal de monteur een KOM-sticker plakken. Deze sticker is voorzien van een nummer dat moet corresponderen met het bijbehorende meet- en adviesrapport. KKM geeft geen erkenning af als het rapport ouder is dan 15 maanden of indien de installatie niet aan de gestelde eisen voldoet.

Instructieprogramma

Jaarlijks zijn er bij het PV de instructiebijeenkomsten voor melkmachine-monteurs. Het gaat om 25 bijeenkomsten, waar ruim 320 monteurs aan deelnemen. De bijeenkomsten worden per merk gehouden.

Het PV en de stichting KOM stellen het programma voor deze dag samen in overleg met hoofdleveranciers van melkinstallaties. Afgelopen jaar is er o.a. aandacht besteed aan de melkwaliteit in relatie tot de melkinstallatie, speenpuntverechting, het meten van de reservecapaciteit bij melkmeetglazen en de toetsing van de installatie aan de KKM-normen. Ook is aangegeven wanneer er een eventuele afkeuring plaatsvindt. De stichting KOM gaf uitgebreid aandacht aan de invulling van de meet- en adviesrapporten en de bijbehorende adviezen. Ook

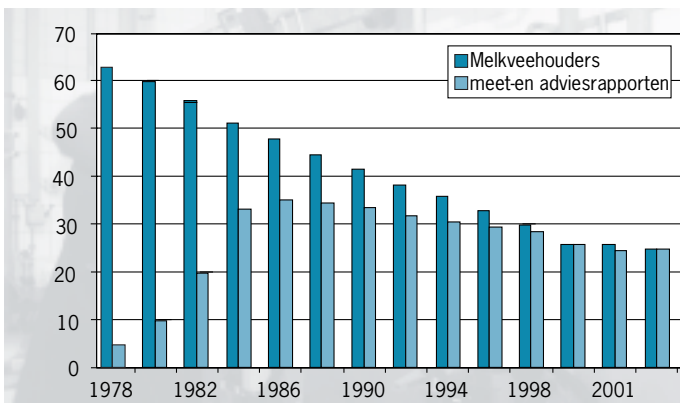
is de meetapparatuur van de monteurs gekalibreerd. Voor de monteurs van automatische melksystemen is het instructieprogramma toegespitst op doormeetaspecten.

Meetapparatuur onderhoudsmonteur

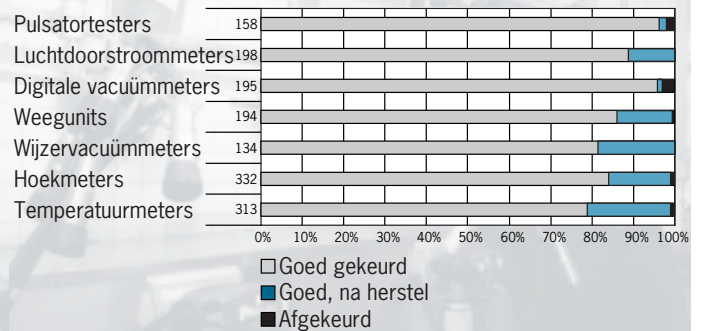
Jaarlijks wordt alle meetapparatuur van de melkmachine-monteurs gecontroleerd: vacuümmeters, pulsator testers, luchtdoorstroommeters, temperatuurmeters, weegunits en hoekmeters. Regelmatig worden de vacuümmeters en de zgn. luchtdoorstroommeters bijgesteld. In sommige gevallen is bijstelling niet meer mogelijk en wordt de meetapparatuur afgekeurd. Zie figuur 2.

Hieruit blijkt dat ruim 13 % van de apparatuur wordt bijgesteld of afgekeurd (3%). Het jaarlijks kalibreren van de meetapparatuur blijkt broodnodig.

Goedgekeurde apparatuur of apparatuur die ter plaatse is bijgesteld, krijgt een KOM-sticker met de datum van kalibratie.

Figuur 1 Aantal binnengekomen meet- en adviesrapporten

Figuur 2 Controle meetapparatuur

Welke meetapparatuur wordt gecontroleerd

Vacuümmeters	Bepaling van de vacuümhoogte
Luchtdoorstroommeters	Bepaling van capaciteit installatie en de diverse leklucht
Pulsator testers	Bepaling van de werking van het pulsatiesysteem
Temperatuurmeter	Bepaling temperatuur reinigingsvloeistof
Hoekmeters	Bepaling van stand melkmeetglas
Weegunit	Controle van elektronische melkmeetapparatuur

Tabel 1 Aantallen en resultaten van steekproeven (2002)

	Melk-installaties	Melk-meters	Melk-meetglazen
Aantal	364	788	1082
Percentage met opmerking ¹⁾	11,3	3,7	8,7

¹⁾ Opmerkingen bestaan uit: onvolledige invulling, afwijkende procedures of afwijkende meetresultaten.

Conclusie

De melkinstallatie is de installatie met de meeste draaiuren van het bedrijf. Goed onderhoud en een correcte afstelling van de melkinstallatie zijn hierbij van groot belang om correct te kunnen melken, met behoud van een goede uiergezondheid. Met een goed scholingsprogramma zorgen KOM en PV ervoor dat de melkmachine-monteurs op de hoogte zijn van de diverse (nieuwe) normen die gelden voor melkinstallaties. Bovendien mag u, als veehouder, er vanuit gaan dat de meetapparatuur die gebruikt wordt, correct functioneert. Dat het jaarlijks kalibreren nodig is, blijkt uit de resultaten van de jaarlijkse controles.